

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni tedne in praznike. — Inserati do 30 peti a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati peti vrsta Din 4.—. Popusti po dogovoru. In eratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Madžarska reakcija na pohodu

Srednjeveški vojaški kazenski zakon pred parlamentom — Značilna kritika demokratskega poslanca Rasaya — Uvedba smrtnih kazni za mladoletne in holnike — Priprave za vojaško diktaturo

Budimpešta, 14. novembra. Ves današnji tisk se bavi s senzacionalnim govorom demokratskega poslanca in voditelja meščanske opozicije Karla Rasaya, ki ga je imel v parlamentu povodom debate o novem vojnem kazenskem zakonu. Rasay je v svojem govoru predvsem ugotovil, da je tendenca tega zakona razširiti izjemne mere na vso državo. S tem zakonom se hoče državo izpremeniti v ječo. Vlada zahteva mnogo preveč, če misli, da bodo državljani v kritičnem trenutku žrtvovali svoje življenje in svoje premoženje za obrambo take ječe. Namesto da bi vlada skrbela za razne gospodarske reforme, krmi parlament z vojnimi zakoni, skrupulirani na hitro roko in preračunanimi na to, da ohrani na krmilu sedanjo diktaturo. Vedno očitnejše se kaže, da pripravi vlada na Madžarskem vojaško diktaturo. Novi vojni kazenski zakon je živ govorč filma dobe, v kateri je bil ustvarjen značaj sedanjega režima, čigar oblast že devet let sloni na sistemu internaciji in protekci, in ki prihaja v celoti do izraza v tem zakonskem načrtu. Govornik priznava, da je treba izpremeniti zastarele vojne zakone, v katerih se zrcali

še vedno duh dunajske kamarile, toda take zakone, kakor jih predlaga vlada, mora narod energično odklanjati. Ta zakon je čisto navadno policijsko sredstvo v rokah vlade, da učvrsti svojo oblast. Zakon, kakor ga je predložila vlada, dopušča v vsakem primeru tajno razpravo, uvaja smrtno kazen tudi za mladoletne in določa celo kazen pretepanja. Zakon določa tudi smrtno kazen za strahopetnost, ki jo ustvari bolezen in je izraz psihološkega duševnega stanja. Po tem načelu bi se mogli tudi bolniki obsoditi na smrt. (Minister pravde: Strahopetnost je nalezljiva. — Štefan Fridrich: Tudi talno glasovanje je strahopetnost. — Rasay: Tudi vlada je strahopetna, ker se boji volje naroda.)

V svojem nadaljnjem govoru je Rasay protestiral proti temu, da bi se tudi civilisti stavlili pred vojaško sodišče, in proti vsem odredbam, ki so v nasprotju z državljanskimi svoboščinami. Uporabo orožja proti neoboroženim smatra za zaostalost srednjega veka in za kulturno sramoto. Dočim je bila uporaba orožja po starem zakonu dopustna samo za tretjo osebo, dopušča novi za-

kon ubijanje med štirimi očmi. Ta člen naj se v celoti briše.

Vojni minister Gömbös: Raje demisijsiram.

Iz vprašanja, ali ima 20letni podpornik pravico, da ubije starega neoboroženega redova, dela torej vojni minister vprašanje kabineta. Ta zakon je reminiscenca iz dobe, ko se je morala čast cesarske suknje čuvati bolj kakor čast naroda.

Minister vojske Gömbös: Sedaj samo kraljeve suknje. — Levica: Kaj naj to pomeni?

Rasay je končal svoj govor z ugotovitvijo, da se hoče s tem zakonom stabilizirati ono izjemno stanje, ki obstoja, in da delo vlade demantira grofa Behtlena, ki je še nedavno obljubljal vrnitev državljanskih svoboščin. Madžarska špijonaža je leglo denuncijatorov in provokatorjev. Zakon se bo niti najmanj koristil obrambi naroda in države, pač pa silno škodoval ugledu Madžarske v inozemstvu.

Med Rasayevim govorom je ponovno prišlo do hudega prerekanja, končno pa je vladna večina predlog vlade odobrila.

Roparski napad na Podgorico

Podgorica, 14. novembra. Snoči je razbojniška tolpa navalila na Podgorico in skušala opleniti več hiš. Policija je razbojnikom še pravčasno opazila, začela na nje streljati. Nastala je prav tako bitka, končno pa so se razbojniki umaknili in izginili v temni noči.

Obmejni incident pri Zadru

Milan, 14. novembra. »Corriere« dela Serac poroča iz Zadra, da je neki jugoslovski obmejni stražnik pomotoma streljal na dva italijanska delavca, ki sta bila kakih 100 m oddaljena od meje, zaposlena pri popravilu vodovoda. Na lice mesta sta se takoj podala šef policije v Zadru in karabinjerski kapitan, ki sta ugotovila dejanski stan. Incident je likvidiran s kaznovanjem krivca.

Moskva o angleško-amerškem sporazumu

Moskva, 14. novembra. V komentarju Hooverjevega govora povodom obletnice premirja pravi »Pravda«, da Hooverjev govor dokazuje, da niso bili razgovori med njim in Mac Donaldom ničesar drugega kakor navadno slepomišljenje v razorožitvenem vprašanju. Zadržane države in Anglija se pripravljajo za nove imperialistične namene, kar bo privedlo neizogibno do novih krvavih konfliktov. »Pravda« zaključuje, da demantira cinična odkritosrčnost teh imperialističnih pravkov vso pacifiistično teorijo pri njihovih razorožitvenih pogajanjih.

Rusko-turški špijonažni sporazum

Angora, 14. novembra. AA. Anatolska agencija javlja, da je list »Son Saat«, ki izhaja v Carigradu, objavil vest atenskega lista »Athinaikos«, po kateri je bil 1. 1925 sklenjen sporazum med Turčijo in Sovjeti za zagotovitev poročevalske službe v tujih državah na korist turškega in sovjetskega generalnega štaba. »Athinaikos« je tudi objavila besedilo te pogodbe. Ker ta list še ni prispel semkaj, ni moči kontrolirati besedila te dozdnevne pogodbe. Anatolska agencija je pooblašena, da najkategoričneje demantira to vest, ki je v načelu protivna obstoječim stvarnostim in ki je tudi Sovjeti ne bodo pustili nedemantirane, kakor hitro bodo o njej obveščeni.

Izpraznitev Porenja

London, 14. novembra. Angleški poslanik v Parizu, Tired, je včeraj po nalogu svoje vlade podvzel pri francoski vladi demaršo v formi razgovora z Briandom in Tardieuem ter zahteval pojasnila, ali je francoska vlada za to, da se v smislu haškega sporazuma pod vsakim pogojem določi 30. junij kot končni termin za izpraznitev Porenja. Zatrjuje se, da je dobil na to vprašanje pomirljiv odgovor.

Aktuelni problemi Anglije

Omejitev pomorskega oboroževanja — Reševanje moštva potopljenih podmornic — Katastrofa škotskega ribiškega brodomja — Angleške čete v Palestini

Lodop, 14. novembra. Prvi lord admiralete Aleksander je izjavil v spodnji zbornici, da bodo dela pri pomorskem oporišču v Singapuru čim bolj omejena glede na bodoči rezultat pomorske razorožitvene konference v Londonu. Stališče angleške vlade se v tem vprašanju popolnoma strinja s stališčem vlad dominijonov. Nadalje je izjavil, da je angleška admiralteta odobrila nakup aparatov, ki bodo omogočili moštvo potopljenih podmornic reševanje.

Podtanjik za dominijone Ponsonby je izjavil, da je prejel od ministrskega predsednika Avstralijske brzojavko, ki pravi, da je avstralska vlada odpravila sedanja dovoljenja za izseljevanje v Avstralijo. Nadalje je izjavil, da je zadovoljen s simpatijo s katero spremljajo prekomorski dominijoni izseljevanje iz Anglije. Vlade dominijonov imajo seveda pravico, kontrolirati naseljevanje v svoje ozemlje. Končno je Ponsonby izjavil, da je izseljeniško vprašanje tako zapleteno, da se ne more o njem razpravljati v mehi parlamentarne debate.

Tajnik za Škotsko Adamson je sporočil žalostno vest o veliki nesreči, ki je zadel v ponedeljek na vzhodni angleški

obali škotsko - ribiško brodomje. Brodomje je zapustilo zgodaj jutraj pred viharjem luke in je pričelo ribariti okrog 1. popoldne. Nastal je silen vihar, ki je brodomje razpršilo na vse strani. Dve ladji sta se potopili in trije ribiči so utonili. Ribiške ladje iz Lowestofta so izgubile 11.000 mrež, 400 ladij iz Yarmoutha pa je izgubilo 22.000 mrež. Ribiči imajo škode nad 150.000 funtov sterlingov.

London, 14. novembra. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je izjavil podtanjik za kolonije Lunn, da je angleška vlada že pred petimi leti zmanjšala angleške boje sile v Palestini. Vojaske sile so bile odpoklicane, čim so se zboljšala komunikacijska sredstva in je naraslo v deželi število redna varnostnih čet. Zaradi zadnjih dogodkov v Palestini je vrhovni komisar podrobno proučil vprašanje varstva kolonij. Trenotno obstoja oborožena sila v Palestini in Transjordaniji iz dveh letalskih oddelkov, petih oddelkov oklonnih avtomobilov in iz dveh pehotnih batalionov. Na meji Transjordanije so razen tega štiri čete pehote. Končno je bilo poslano v Palestino 200 angleških policistov, ki ostanejo tamkaj leto dni.

Fordove tvornice v Jugoslaviji

Ford bo osnoval svoje tvornice brzkone v Splugu — Izdelovale bodo razen avtomobilov tudi poljedelske stroje

Beograd, 14. novembra. V tukajšnjih gospodarskih krogih se govori, da je Fordovo podjetje podvzelo že vse potrebne korake za ustanovitev svojih velikih tvornic v Jugoslaviji. Kraj še ni končno določen, v počev na prihaja v prvi vrsti severna luka Splita, kjer je zelo pripraven teren in ker so dani tudi vsi drugi pogoji za uspešen razvoj trgovskega in industrijskega centra.

Fordove tvornice v Jugoslaviji bi oskrbovale ves Balkan, del srednje Evrope, Malo Azijo in severno Afriko z avtomobili. Razen avtomobilov bi izdelovale tudi poljedelske stroje, traktorje in drugo poljedelsko orodje. Podjetje bi zaposlilo predvsem domače delavstvo, samo strokovnjaki bi bili do vzgoje pritegnjeni iz inozemstva, pred vsem iz Amerike.

Samomor ministrskega predsednika v Iraku

Bagdad, 14. novembra. Ministrski predsednik v Iraku Abdul Muhsin je iz neznanega vzroka v prisotnosti svoje družine izvršil samomor. Abdul Muhsin spada med najuglednejše rodbine v Iraku in je bil štikrat ministrski predsednik. Sedaj je načeloval koalicijski vladi, ki je bila sestavljena šele pred kratkim.

Letalska nesreča pri filmanju

Poznanj, 14. novembra. Na tukajšnjem letališču se je pri filmanju zgodila težka nesreča. Filmski družbi sta bili dani na razpolago dve vojaški letali, ki sta v zraku trčili skupaj ter goreči padli na tla. Oba pilota-častnika sta se ubila.

Obsojena belgijska komunista

Pariz, 14. novembra. AA. Iz Bruslja poročajo, da sta bila tam obsojena vsak na 2 meseca ječe tajnik komunistične stranke Van Den Place in De Broock, ker sta razžalila predstavnike tujih držav. Oba komunista sta prisostvovala demonstracijam dne 18. oktobra t. l. pred italijanskim poslanstvom.

Roparski napad na ameriški arzenal

New York, 14. novembra. Okrog 20 banditov je napadlo mornariški arzenal v Brooklynu. Ko so premagali maloštevilno stražo, so skušali prevrtni blagajne, v katerih je bilo za 2 milijona zlatih frankov denarja. Po štirinurnem brezuspešnem delu so roparji v strahu, da bi jih ne izsledili, zbežali brez plena.

Poincarejeva bolezni

Pariz, 14. novembra. Zunanji minister Briand je včeraj sprejel profesorja Einsteina. Nato je posetil Poincareja, s katerim je razpravljal o političnem položaju. Zdravstveno stanje Poincareja se vedno bolj zboljšuje.

Zavarovanje »Zeppelina« v Ameriki

New York, 14. novembra. Ker so pogajanja v Evropi za zavarovanje »Grofa Zeppelina« ostala brez uspeha, je izjavil neki ameriški konzorcij, da je pripravljen prevzeti zavarovanje zračnega velikana za njegov polet na severni tečaj.

Amerika prodaja Rusiji ladje

Washington, 14. novembra. Mornariški urad Zedinjenih držav je prodal sovjetski Rusiji 25 trgovskih ladij za 1.156.000 dolarjev.

Bridka usoda Hermana Šolarja

Ljubljana, 14. novembra.

Včeraj popoldne se je na Dunajski cesti pripetila težka nesreča, katere žrtev je postal znani nacionalist Herman Šolar. Zašel je z leve roko med stroj za drobljenje krede in mešanja barvil, ki mu je jo nad komolcem odtrgal.

Na Dunajski cesti je učitelj Rado Prosenec nedavno ustanovil malo podjetje za izdelovanje barvnih svinčnikov, v katerem je namestil tudi bivšega knjigovodjo Šolarja, svojega dobrega znanca. Včeraj popoldne je bil Šolar zaposlen pri stroju za drobljenje krede. Nesreča je hotela, da je zašel z roko preblizu stroja, ki ga je zagrabil in mu jo odtrgal. Šolar je od bolečine strahovito zarjul, onesvestil se pa ni. V tovarni so mu naglo priskočili na pomoč in obvestili stražarja na Dunajski cesti, od koder so telefonirali na rešilno postajo. Kmalu je prispel rešilni avto, v katerega je Šolar sam skočil. Siromak je bil ves okrvavljen, majnkalo mu je nad polovico roke. Rešilni avto ga je prepeljal v bolnico, kjer so mu roko pri rami amputirali. Iz bolnice nam poročajo, da je Šolarjevo stanje zelo kritično. Ranjenec je sicer ves čas pri zavesti, toda izgubil je preveč krvi.

Herman Šolar je znan jugoslovski nacionalist, ki se je vedno boril za jugoslovensko idejo. Bil je v prvih vrstah bivših jugoslovenskih Orjunašev. Osmisljen sodelovanja hajduškega napada pri Prestranku je moral v zapor, kjer je predsedil 8 mesecem ječe. Končno so ga izpustili, ker mu niso mogli ničesar dokazati. Nesreča na nikoli ne pride sama. Šolar, ki je bil popreje knjigovodja, je ostal brez službe. Zaman je iskal službe, nihče se ni pobrigal zanj. Končno ga je sprejel v službo g. Prosenec. Usoda ga je pa še vedno preganjala. Včeraj ga je doletela tretja nesreča, ki pomeni zanj katastrofo.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Dovize. Amsterdam 22.83, Berlin 13.50—13.54 (13.525), Bruselj 7.9101, Budimpešta 987.5—990.5 (989), Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9507, London 275.35—276.15 (275.75), New York 56.34—56.54 (56.44), Pariz 222.68.
ZAGREBSKA BORZA.
London 275.40—276.20, New York 56.345—56.545, Pariz 221.06—223.68, Milan 285.02—297.02, Curih 1094.4—1097.4, Amsterdam 22.799—22.859, Berlin 13.505 do 13.535, Dunaj 7.9368—7.9668, Praga 167.11—167.91, Budimpešta 9.8771—9.9071.
INOZEMSKA BORZE.
Curih. London 25.155, New York 515.95, Pariz 20.31, Milan 27.01, Madrid 72.00, Berlin 123.36, Dunaj 72.55, Beograd 9.1275, Praga 15.285, Bukarešta 3.06, Budimpešta 90.15, Solija 3.72, Varšava 57.85.

Nadaljevanje pogajanj z Bolgarsko

Jutri se prično v Sofiji ponovna pogajanja med jugoslovenskimi in bolgarskimi delegati za ureditev še nerešenih vprašanj

Beograd, 14. novembra. Danes popoldne je odpotovala v Sofijo naša delegacija k pogajanjem za rešitev vseh še nerešenih vprašanj. Bolgarski poslanik na našem dvoru Vakarelski je v razgovoru z novinarji izrazil upanje, da bo konferenca v Sofiji rodila povoljne rezultate ter rešila vse spore, ki še obstojajo. Prepričan je, da bo na ta na-

čin prišlo do znatnega zboljšanja odnosov med Bolgarijo in Jugoslavijo. Pri tej priliki je g. Vakarelski omenil tudi pisanje našega in bolgarskega tiska, ki očita, da ustvarja iz neznatnih obmejnih incidentov mednarodne konflikte. Svojo izjavo je zaključil s apelom na tisk, naj dela za zblizanje med obema državama.

Preganjanje naših ljudi v Italiji

Aretacije na Reki se nadaljujejo — Tudi hranilne knjižice jim diše

Beograd, 14. novembra. »Pravda« poroča s Sušaka: Italijani še vedno nadaljujejo z aretacijami naših ljudi na Reki. Značilno je dejstvo, da stikajo pri hišnih preiskavah predvsem za vložnimi knjižicami jugoslovenskih bank, ki jih takoj zaplenijo, če jih iztaknejo. Pred par dnevi je bil aretirani zasebni uradnik Bogdan Polić s Sušaka. Čez tri dni so ga zopet izpustili, ker ni bil prvi. Italijanske oblasti namreč zasledujejo predvsem nekega Ivana Polića,

bivšega starostu sokolske župe na Reki. Italijanska obmejna straža na mostu med Reko in Sušakom ima točen seznam vseh oseb, ki jih mora aretirati, čim bi prestopile mejo. Kakor se izve, je glavni namen tega postopanja italijanskih oblasti, da bi zbrale gradivo, ki bi jim služilo kot dokaz za njihove trditve, da vodijo naši ljudje protifašistično propagando na njihovem ozemlju. Tudi nad vsemi potniki, ki prihajajo v Italijo, se vrši najstrožja kontrola.

Letala za zdravstveno službo

Vojaška letala bodo v mirnem času na razpolago za prevoz bolnikov

Beograd, 14. novembra. Današnje »Službene Novine« objavljajo med drugim pravilnik o uporabi sanitetnih letal v miru. Pravilnik določa, da se pri vojaških letalskih četah določijo posebna letala za sanitetno službo. Letala bodo označena z rdečim križem ter bodo tudi v mirni dobi služila za prevoz bol-

nikov v krajih, kjer ni bolnic, in v primerih, da je treba bolnike v svrhu specialnega zdravljenja nujno prepeljati v oddaljene kraje. V potrebi bodo sanitetna letala služila tudi za prevoz zdravil in drugega sanitetnega materiala.

Razvitje zastave Jugoslovenske akademске čitalnice v Zagrebu

Beograd, 14. novembra. V Beogradu se mudi delegacija Jugoslovenske akademске čitalnice v Zagrebu, ki jo vodi g. Bjelić, kandidat medicine, in M. Joković, kandidat veterine. Delegati so prišli prosiť in povabit kralja in kraljevsko vlado za sodelovanje pri velikih svečanostih akademске omladine ob razvitiu in posvetitvi svoje zastave pod pokroviteljstvom N. Vel. kralja. Delegacija je včeraj na maršalatu dvor oddala zlat žebelj za Nj. Vel. kralja. Zatem so delegati posetili ministre in jim predali program proslave in zlate žeblice. Ministri so se pohvalno izrazili o tem koraku akademске omladine, zbrane v zagrebški čitalnici, in obljubili, da ji bodo sli na roko, kolikor jim bo mogoče. Delegacija je bila tudi pri predsedniku ministrskega sveta in ministru notranjih zadev generalu Živkoviću. Predsednik vlade jo je prisrčno

sprejel in ji tudi s svoje strani obljubil vsako podporo. Delegati so predsedniku vlade predali program svečanosti in mu izročili kot dobrotvoru zlat žebelj. Sprejel jih je tudi patrijarh Dimitrije, ki se je vpisal kot ustanovni član, da pokaže tako njihovu delu vso pozornost. Razen tega so se za ustanovne člane vpisali zunanji ministri dr. Voja Marinković, prometni ministri Radičević, guverner Narodne banke Bajloni in drugi. Delegati so prisrčno sprejeli tudi rektor beograjskega vseučilišča Čeda Mitrović, prof. Bogdan Jovanović in drugi, katere so delegati povabili na svečano akademijo 30. t. m. v Zagrebu. Prav tako so delegati povabili profesorja Ivana Gajda, ki bo na proslavi predaval v zagrebškem gledališču. Povabljeni so bili nadalje na to proslavo vsi studenti beograjskega vseučilišča in vse večje institucije v naši državi.

Upor v Sing Singu

New York, 14. novembra. Oseboje Sing Singa je preprečilo ponoven poskus upora tamošnjih kaznjencev. Tri kokuvođe so zaprli v temnice.

Z dna ljubljanskega življenja

Pretrajane slike iz socialno-političnega urada na mestnem magistratu

Ljubljana, 14. novembra.
O nesrečnih in tipih, ki se oglašajo v delavskem oddelku mestnega socialno političnega urada in prosijo brezposelnostne podpore, pripoveduje vodja g. Rudolf Juvan.

Mlada potepenka

nekaj nad 20 let stara, prihrumi v urad in zahteva v zelo drznem tonu podporo in par čevljev. Vsa je umazana in zamazana, toda na glavi ima klobuk. Pravi, da so ji zaprl fanti, ki jo je vzdrževal, sedaj pa zahteva podporo od magistrata.

— Kje ste v službi?
— Nikjer!
— Kam ste pristojni?
— V smiheli!
— Kje stanujete?
— Nima stalnega bivališča! Kaže raztrgane čevlje in vedno bolj kriči.
— Vedite se dostojno! jo pokara uradnik. Vi nečete delati, temveč samo pohajkujete s barabami. Za vas ni podpore!
Potepenka joka, kriči in postaja nerazumna. Odpraviti jo morajo s silo.

Mlad natak

— Kje ste v službi?
— Ze pol leta sem brez posla.
— Kje stanujete?
— Sedaj sem brez stanovanja.
Oblika na njem je ponošena, srajca in ovratnik rumenočrnat, dokaz, da se že ne preoblecen tedne in tedne, roke umazane in tudi po obrazu je videti neumit. Sledi malo pouka. Izgovarja se, da je tak, ker nima prilike, da bi se umil in preoblekel. Ker je pristojen v Ljubljano in se trudi, najte delo, dobi podporo za brezposelnost.

Mlad begunec iz Istre

Pohlevno pripoveduje, da so ga fašisti preganjali. Ušel je v Jugoslavijo. Dva meseca je v Ljubljani, a je še vedno brez dela. Jokaže izpove, da že dva meseca ni imel gorke hrane. Vse papirje ima v redu in napravi vtis poštenega človeka. Dobi enkratno podporo za brezposelnost. Podobnih slučajev je vedno več, vsak dan se oglašajo naši rojaki iz Primorja, Istre in Goriske in vse preganja ista usoda. Med njimi so delavci, ki pridejo za vsako delo.

Še en natak

Oženjen je in ima 5 neposkrbljenih otročev. Devet mesecev je brez posla. Težko je bil bolan in tudi sedaj se ni okrevljal. Doma vstaja največje pomanjkanje in beda. Nesposoben je za delo, žena pa se trudi od jutra do mraka, a zasluži komaj 20 Din dnevno. Od težkega dela, pomanjkanja in velikih skrbi je že skoro popolnoma oslaba. Stanuje v mali sobi, v kateri je štedilnik, ležati pa morajo večina na tleh. Ker je pristojen v Ljubljano, dobi redno podporo po 175 Din na teden. S strahom pripoveduje, kaj bo potem, ko bo izpravljal podporo, ker nima pričakovati od nikoder pomoči. Družina je vredna vsesestranske podpore.

Zasebni uradnik

Med leto dni brez posla. Vse, kar je v človeških močeh, je storil, da bi dobil službo, toda vse zaman. Pred letom so ga deložirali, moral je v ljubljansko okolico, kjer je dobil zasloni stredo v bivši šupi. Bolan je, bolna pa je tudi njegova žena. Tri vsega usmiljenja vredne, zelo slabe otroke ima. Razmere so grozne. Pred 14 dnevi so ga postavili tudi iz šupe na cesto in je danes brez strehe. Pristojen je v podeželsko obdobje, ki pa kljub vsem ugrencem ničesar ne ukraine. Večina podeželskih občin nima nobenega razumevanja za socialna vprašanja. Zelo nerade vračajo na njihov račun izplačane podpore. Kaj bo z ubogo družino, je težko reči. Če pojde tako naprej, mora umreti od glada.

Reduciran železničar

Bil je suspendiran, ker so ga osumili nepoštenega dejanja. Izkazalo se je, da je nedolžen. Mesece in mesece čaka na zaposlitev in sprejem v službo, a rešitve še vedno ni. Mož je oženjen in ima 4 neposkrbljene otroke. Zastavlja in prodaja je že skoro vse imetje in se končno popolnoma izpravljal za tekkel na magistrat. Brezposelnostno podporo je že potrošil in zdaj živi vsa družina v največjem pomanjkanju.

Odpuščen železničar

Mož je sicer zdrav, le nekoliko nervozen je in imel zato konflikt s svojim predstojnikom. Odpuščen je bil, čeprav je imel že 12 let službo. Iskal je zaposlitve drugod, pa je po 6 mesečnem iskanju še vedno ni dobil. Žena in 5 otročev živi v največji bedi in pomanjkanju. V največji sili se je zatekel na magistrat. Dobival je brezposelnostno podporo, ki se je nakazovala ženi, kar je mož baje rad pogledal v kozarec. Pomanjkanja še ni bilo konec, zato je družina dobivala tudi celodnevno hrano v Mestnem zavetišču za onemogle. Žena je pri koncu s svojimi močmi, a se kljub temu trudi, pomagati svojim otročev.

Trgovski sotrudnik

najbolj občutljivo brezposelnost. Zglašuje stanejši trgovski sotrudnik, ki je radi bolezni izgubil službo. Ko je okrevljal, je iskal oboje leto zaposlenja, a zaman. Družina šteje 7 članov, dohodkov nobenih. Dobival je redno brezposelnostno podporo, potreba pa je bila tako velika, da se mu je nakazovala tudi izredna podpora. Socialni urad je družino podpiral tudi na ta način, da ji je dal obliko in čevlje, ker bi drugače otroci pri nastopajoči zimi preveč trpeli. Mož po dveh letih brezposelnosti še vedno nima stalne službe.

Mlad trgovski sotrudnik

Zdrav, močan je in se vsako leto zglašuje za podporo. Urad je na podlagi uradne poročila ugotovil, da je delomržen in da

je izbral podporo tudi takrat, ko je bil v službi. Imel je službo, pa jo je zapustil, češ da je premajhna plača. Podpora se mu je kratkoma ukinita, toda on še vedno prihaja na magistrat in se siličuje na »pravilno« do podporo za brezposelnost.

Bivši ljubljanski obrtnik

je radi pijančenja prišel tako daleč, da ga je žena kratkoma zapodila in živi skupaj z njegovim pomočnikom. Mož »vandra« sedaj po svetu in izvalja podporo na račun mestne občine. Pred dnevi se je pojavil v Ljubljani in je v socialno političnem uradu solznih oči pripovedoval o svoji usodi. Postaral se je, nogo so mu odpovedale in postal je največji revež. Njegova žena vodi obrt dalje, ima pri sebi tri njegove otroke in menda še tudi tri pomočnike, ki vsi nosijo ime tega siromaka. Usoda je kruta.

Dobrodušen ljubljanski tip

— Oh gospod, ne j da dva kovača. Ne j pogledaj, koku sem revež raztrgan, arfakiks pa lačen. Ongav Tine mi je večeraj

Za celibat uradnic ali proti

Bivša državna uradnica odločno za celibat uradnic, posebno pa učiteljic — Bravo, g. Vladimir R—y!

4

Bila sem 5½ let v državni službi, a sem jo opustila, ker sem se poročila, pa sem se zavedla, da dveh poklicev ne bom mogla izvrševati. Moj soprog je drž. uradnik in ima skromno plačo. Ker gospodinjin doma sama brez služkinje, pa še lahko s plačo izhajamo, ker si znam vse urediti po računu. Da sem ostala v državni službi, bi ne bila na boljšem. Ves dan se je mučila v uradu — a doma bi gospodinjala morda služkinja sama. Vprašam, kaj bi imela od tega —? Prav nič!

Služkinje zahtevajo zdaj že visoke plače — in hrana stane mnogo tako, da bi služila potemtakem samo za služkinjo. Če doma gospodinji služkinja sama — je v takšni hiši navadno nezadovoljstvo, prepir — itd. Žena delaj doma sama in izogibaj se uradu! Če ti ni dobro, se odpovij doma. Smeš li to v uradu? Jaz pravim, da so žene lene in nečelo doma delati. Vsak mož, ki se ženi je nesposoben, če vzame za ženo takšno, ki hoče služiti še drugemu gospodarju. Če mož nima toliko sredstev, da lahko ženo vzdržuje, naj se ne ženi. Vprašam vse one omožene žene — posebno učiteljice — je li mora vestno opravljati službo v šoli — ko pa ima skrbi se za svoje otroke doma? Njena misel ni v šoli pri delu — temveč doma pri možu in otrocih.

Mnenja sem, da je najbolje, da se vsako državno uradnico (posebno pa učiteljico) takoj odpusti iz državne službe, čim se poroči. Učiteljica, ki gre v blagoslovljenem stanju v šolo — je samo za puhajenje v šoli. Otroci se samo spogledujejo in jo zaničljivo gledajo. Hčerka, ki hodi v IV. razred ljudske šole, mi je nekoč dejala, da bo njena učiteljica dobila menda dvojčke, da je zelo debela, da komaj hodi in da težko diha. Moje je dete je nepokvarjeno — ker ču'e od drugih v šoli — pa se tudi oni pokvari.

Zanimivo predavanje

Ljubljana, 14. novembra.

Fotoamaterjem je smotil v veliki dvorani Uniona predaval sloviti nemški turist in smučar g. Karel Koranek — Lumenstein, ki je obenem eden najboljših foto- in kinomaterjev Nemčije. Turistovski klub Skala si je torej pridobil zopet nove zasluge, da je povabil ravno njega, saj je g. Koranek tudi velik prijatelj naših planin, ki jih pozna kakor malokateri domačin. Kako zelo so mu všeč, dokazuje nad 700 negativov, ki jih je o božiču in veliki noči posnel v Triglavskem pogorju. Ni torej čuda, da je sloves take kapacitete privabil kljub dežju, blatu in mrazu k predavanju nad 700 oseb, a nobenemu ni bilo žal, da je riskiral nahod in kašelj.

V I. delu svojih izjav je predavatelj na diapozitivih pokazal in strokovnjsko razložil napake pri vlaganju plošč, pri nepravilni razsvetljavi temnice, med snimanjem, razvijanju in sušenju, da so fotoamaterji splošno obujali kes, če so kdaj zabavljali čez izvrstne Perutzove plošče. Kaj je z njimi mogoče doseči pravih stvari, da je pa g. Koranek pokazal z diapozitiv, ki jih je bilo v vsem 20. v II. delu svoje predavanja. To je bilo trkanja na prsi, spoznanja lastne površnosti in nerodnosti ter občudovanja in zavisti za take posnetke, kakor so Koranekovi. Seveda, kdor zna, pa zna!

Predavanje je bilo za razvoj fotografškega sporta velikega pomena, ker imamo še prav malo umetnikov med našimi amaterji in zato tudi še nismo posnetkov naših krajev in življenja naroda, ki bi bili umetniške vrednosti. Ogromna večina naših fotografov se je povzpela šele do razglednice s čim impozantnejšimi pogledi naših gorjskih in dolinskih valemst. Ali tujevali ba ne zanimajo naše mogočne oštartie, niti portreti birtov v krogu svoje družine, natakari, kuharic in lahpecev, ki jih vidimo na deželi po vseh kartah, še manj jim pa imponira veličina krajev, ker imajo tuji menda doma še večja mesta kakor je Višnja gora in še večje fabrike kakor so v

dav ena klobasa, pa kruha, draž bi že guznu. Tako je prišel ljubljanski dobrovolječek in utemeljeval potrebo po dveh kovancih.

— No, Lovro, kaj pa jeruš, koliko ga je pa še bilo danes?
— Gospod, naj mi verjamejo, de doma se nisem mous šampirja v želodcu, brrr, mi kar smrdi!

Po daljšem pripovedovanju Lovro dokazuje, da si bo za ta denar kupil kruha in da rabi šivanko in sukanec, ker bo sicer kazal zadnji del svojega telesa. Posreči se mu dobiti dva kovača. Lovro je dobričina, prava ljubljanska srajca. Le tega ne vzdrži, da bi moral čepeti v ubožnici, ker ljubi — svobodo.

Delomržen

Pojavi se tip, kakršne vidimo v zadnjem času v parku pred sodiščem. Raztrgan in zamazan je, neprijeten vonj se širi od njega in napravi vtis delomrznega človeka, ki je zmogel vsega drugega, le za delo ni. Dokazati skuša, da je najboljši človek na svetu, v življenju pa da ima smolo. Pristojen je v neko obdobje na Dolenjskem in je brez stalnega bivališča. Ker postaja nasilen, se ga mora s silo odpraviti. Te vrste ljudje so največja nesreča za delavstvo in sramota za Ljubljano, ker delati nečejo in se že mladi navadijo beračiti in, kar je najhuje, tudi krasti. Za take ljudi ni denarja ne usmiljenja.

Razpoke, popokanje kože in rdeče lise bi pokazile najočarljivejše obraze, če bi jih

CRÈME SIMON

blagodejno ne obvarovala.

Ta odlična toaletna krema varuje vrh njo plast ženske kože pred solncem, vetrom, hladom in mrazom.

PUDER & MILO SIMON — PARIS

Zanemarjen del mesta

Opazam vsak dan, da mestni magistrat posveča kar največ pozornosti čiščenju nekaterih ulic in cest v sredini mesta, katere so pa nota bene asfaltirane in ni tam blata niti desetino toliko, kakor na pr. na Pogacarjevem trgu. Dnevno moram po večkrat pasirati Pogacarjev trg, Šolski drevored in Vodnikov trg. O lepem vremenu že malo kdaj najdem tam suho pot. Ob deževnem vremenu pa morajo ljudje tam kar plavati po blatu.

Prosim torej merodajne činitelje, da se potrudijo te dni enkrat na omenjeni kraj in sicer z odprtimi očmi. Prepričan sem, da bodo istega mnenja kot jaz, namreč, da je treba kaj primerne ukrepitev in sicer takoj. Zima je tu, promet je posebno v jutranjih urah, ko gredo ljudje na trg, ogromno posebno pa še ob sredo in soboto. Zelo mnogo pasira te ulice tudi šolska mladina.

Upam, da bo vsakdo smatral te moje vrstice za umestne in popravilo teh ulic za njuno.

Pasant.

Nerednosti v Rdeči hiši

V Rdeči hiši na Poljanski cesti se kljub jasnim določbam hišnega upravitelstva dogajajo dan za dnem razne nerednosti, ki upravičeno razburjajo vse prizadete. Tako n. pr. iztepujajo dopolne in popoldne na oknih v višjih nadstropjih preproge, posteljno odejo in celo žimnice. Nekatere stranke se je že parkrat opozorilo na to, naj prenehajo z iztepuvanjem na oknih, ker je za to dvorišče deloma nalašč v ta namen preurejeno, a vsa opozorila so kakor bob

Na Gradu se ustanovi dečje zavetišče

Ljubljana, 14. novembra.

Predvčerajšnjim se je vršila važna seja socialno političnega odbeka ljubljanskega občinskega sveta, na kateri so se obravnavala razna tekoča vprašanja. Odbek je odobril svetovalec okrajnih načelnikov, ki so jih predlagali posamezni okrajni načelniki.

Glede prošnje stanovalec na Gradu za ustanovitev otroškega vrta je sklenil odbek po vsestranski debati obč. svetovalec, da se ustanovi na Gradu dečje zavetišče v zvezi z otroškim vrtcem. Zavetišče bo nastanjeno v 4 prostorih, ki bodo na razpolago z novim letom. Socialno politični urad ukrene vse potrebno pri prosvetni oblasti dravske banovine, da bo imenovala za zavetišče otroško vrtinico.

Da bo boljša oskrba popolnejša, je sklenil odbek naprositi predstojništvo Vincenčeve družbe, da jodeli socialno političnemu uradu eno ali več usmiljenih sester, s katerimi bi lahko urad v potrebi razpolagal.

Božičnica se bo letos vrtila 22. decembra ter bo obdarovanih 300 otrok. Obdarovanje se prepusti socialno političnemu uradu.

Sprejet je bil pravilnik za ogrevanico. Občinski svetnik g. Tavčar je izbrl poročal, s kak se je ogrevanica začasno postavila pri mestni klavnici in ne v Strelški ulici.

Občinski svetnik g. Uratnik je poročal o načrtih za delavski azil. Delavska zbornica ima v to svrha 1.000.000 Din, ki bi jih lahko posredila mestni občini proti amortizaciji, in to po skrajno nizki obrestni meri. V tem azilu bi bila nastanjena tudi delavska ogrevanica. Dr. Gosar je poročal, kako se je l. 1927. razdelil fond za zidavo malih hišic, od katerega je ostalo še okoli 1 milijon 800.000 Din. Da dobi mestna občina ta denar, ki bi se porabil za zgradbo malih enodružinskih hišic, je bil izvoljen tričlanski odbor, sestavljen iz dr. Bohinjca, Uratnika in dr. Gosarja.

Naknadno je bilo sklenjeno, da se pravilnik za ogrevanico izpopolni v toliko, da bo navajal tudi pravice, ki jih imej urad ali nadzornik.

Glede brezposelnih podpor je poročal g. Juvan, da bi se dale te nekoliko omejiti, če bi mestna občina, oz. mestna podjetja bolj upoštevala delavstvo, ki je pristojno v Ljubljano. Sklenjeno je bilo, naprositi g.

ob steno. Tako res ne kaže drugega, kakor da začnemo objavljati imena dotičnih strank, ki se ne drže striktnih navodil upraviteljstva hiše, da bo to vedelo obratunati z njimi.

Značilno je, da se množe primeri, da mečejo stranke smeti kar skozi okna na dvorišče!

Po 9. zvečer bi bila dolžnost vsakega stanovaleca, da zapre za seboj vžna vrata. Nekateri jih zapirajo, drugi zopet ne. Posledica je, da smo imeli že par vlomov in tatvin. Tatovi vlamljajo celo v kletne prostore, od koder odnašajo vse, kar jim pride pod roke. Navadno ne zapirajo vrat za seboj razni ljubavni parčki, ki se shajajo v temi v vežah in menda tudi v kletnih prostorih. Treba bo tudi v tem pogledu napraviti temeljito remedium! Stanovalec.

— Preprečena nesreča v operi. Stalen gledališki obiskovalec nam piše: Gledališka uprava je razpisala, da bo v sredo t. j. bilo 13. t. m. uprizarjena za abonente reda A, pomislite, za abonente premijera, »Beneška noč«. Pravočasno so opazili napako ter preprečili nesrečo, kajti premijera se je odpela za »Izven« kakor se to spodobi in je naveda. Abonent, ki jim je bila zastala sapa, so se oddahnil, kajti premijera in abonent? Zato pa je tem A revežem obljubila upravo za petek t. j. 15. t. m. »Gorenjskega Slavčaka«. Ampak kaj imajo tle abonenti strahansko časa in ne drugega posla kot misliti na teden katezemu v prid predlagajo trgovska poslovanja, službene komizije itd., je uprava še enkrat preločila predstavo in sicer za četrtek t. j. 14. t. m. Če bodo le res abonenti A dobili v četrtek »Čarja in tesarja« in ne bodo zvečer pred opero zvedeli, da lahko pridejo drugič!

župana, naj se obrne na podjetja s prošnjo, naj ta naznanjajo socialno političnemu uradu, kakšno delavstvo potrebujejo in če ima urad med brezposelnimi tako delavstvo na razpolago.

Glede odprave beračenja, ki se je zadnje čase silno razpaslo, je bilo sklenjeno, da se napravi o njem obširen elaborat, o katerem se bo razpravljalo na prvi prihodnji seji.

Prosveta

Danes se poje Lorzingova opera »Car in tesar« z gospodom Ortom v naslovni partiji. Veliko basovsko partijo vsakega mnogotega župana poje z. Krizal, ki žanje pri vsaki predstavi nedolžen uspeh. Daje sodelovanje v večjih vlogah: za. Ribičeva, zg. Gostič, Rumpelj, Kovac, Janko in drugi. Dirigent: g. Stritof, režiser, g. Povhe. Poleg opernega zbora nastopi tudi celokupen balet z originalnim holandskim plecom. Prestava se poje za A. abonema.

V soboto se ponovi prvič Joh. Straussa opereta »Beneška noč«. Zasedba kot pri premijeri. Predstava je izven abonema.

R. Wagnerjeva »Valquirja« se poje v nedeljo 17. t. m. ob pol osmi uri zvečer. Vodilne partije pojejo ga. Türrer, gna. Makličeva ter zg. Primožič in Marček. Dirigent ravstovski Polič, režiser g. Krivčević. Opozorjamo že danes na »Gledališki list«, ki bo prinesel vsebino in recitativne grandiozne opere v svrha kakega tolnačenja. »Gledališki list« bo v predprodaji pri dnevni klavnici.

Janškovičeva drama »Brez hube« bo prva primorna noviteta v dramskem gledališču. Delo je bilo odlikovano z nagrado ministrstva za najboljšo dramsko delo. Snujejo se v polnem telcu. Režijo vodi z. Šest.

Nestroyev burko »Utoplenec« z go. Medvedovo, Rekarjevo in zg. Levstikom, Cesarjem in Kračnem v glavnih vlogah, uprizarjo noč in četrtek, dne 14. t. m., ljubljanska drama. Ostala zasedba kakor običajno. Predstava se vrši za abonente reda E. — V petek sta drama in opera zaprti.

Med prijateljicami.

— Ali imajo blondinke več sreče pri moških, kakor črnolasko?

— Zakaj vprašuješ mene, saj imaš sama dovolj izkušenj v obeh barvah.

Pijanec.

Zdravnik: Ali se držite točno moje odredbe o maksimalni količini alkohola?

— Da. Šest kozarčkov dnevno.
— Dovolil sem vam samo tri.
— Že res, toda drugi zdravnik mi je dovolil tudi tri.

Dnevne vesti.

— Nansenove znamke za ruske in armenske begunce. Vsi oni ruski in armenski begunci, prebivajoči v območju policijske direkcije v Ljubljani, ki niso zaposlili za državljansko kraljevine Jugoslavije in si niso nabavili Nansenovih znamk, se pozivajo, da se zglasijo 20. t. m. ob 8. uri pri policijski direkciji v Ljubljani, pritičje soba št. 3. Obenem se opozarja vsi ruski in armenski begunci, da se njih listine, uverenja o identiteti, potrdila o dovoljenem bivanju v državi ali katerikoli legitimacije, na katerih ni nalepljena Nansenova znamka, v smislu obstoječih predpisov ne bo vpoštevali pri državnih oblastih.

— Zatriranje tuberkuloze med železničarji. V torek se je vršila konferenca o zatiranju tuberkuloze med železničarji, katere se je udeležil zastopnik prometnega ministristva generalni inšpektor Jevrem Popović. Šef sanitetnega oddelka v prometnem ministristvu Dobrovolič je referiral o tuberkulozi med železničarji. V prvem četrtletju tekočega leta je pregledala komisija 305 železničarjev in od teh je bilo 115 tuberkuloznih. Odstotek tuberkuloznih železničarjev je znašal v prvem četrtletju tekočega leta 37, v drugem 26,6, v tretjem 29. Referent je predlagal izolacijo tuberkuloznih sanatorij za tuberkulozne, domače lečenje, ustanovitve okrevališča in kontrolnih stanic za obolele, stalno zdravniško nadzorstvo, zboljšanje higijskih in življenjskih razmer ter gnetnega položaja železničarjev, propagando proti alkoholu, ustanavljanje čitalnic, ureditev prehrane železničarjev itd. Za ustanovitve sanatorija naj bi plačeval vsak železničar skozi tri leta po 5 Din, pzeje pa po 2 Din. Tako bi se nabralo 4 milijone Din. Sklenjeno je bilo izvoliti akcijski odbor, ki bo formuliral vse predloge.

— Kongres planinskih in turisticnih društev. Kongres jugoslovenskih planinskih in turisticnih društev bo 16. in 17. t. m. v Novem Sadu. Na kongresu bodo zastopani Srbsko planinsko društvo iz Beograda, Hrvatsko planinsko društvo iz Zagreba, turisticno društvo »Runolist« iz Zagreba, Slovensko planinsko društvo in Sarajevsko planinsko društvo. Kongres se prične v soboto ob 9. dopoldne, zvečer pa priredi občina gostom na čast slavnostni banket. V nedeljo zjutraj prirede udeleženci kongresa izlet v Sremske Karlovec, kjer posetijo patrijarhovo palačo, od tu pa poidejo preko Krušedola, Iriga in Venca v Zmajevac, kjer bo popoldne banket. Kongres se zaključuje v nedeljo zvečer.

Jutri! ELITNI KINO MATICA! MELODIJA KRVI

Himna krvi in mesa.

— Iz državne službe. V višjo skupino je pomaknjen arhijski uradnik pri oblastni tehnični upravi v Ljubljani Ljudevit Pristavec.

— Srebrna poroka. Jutri obhaja na Bledu podpolk. v p. g. Leopold Stuchly 25 letnico svoje poroke z gospo Justino Stuchly roj. Košir. Še na mnoga leta!

— Druga javna lekarna v Murski Soboti. Ministrstvo socijalne politike in narodnega zdravja je dovolilo, da se odpre v Murski Soboti druga javna lekarna. Prošnje za podelitev koncesije in ustanovitve lekarnarja se vlože do 15. decembra pri velikem županu mariborske oblasti.

— Razpust društva. Športni klub »Danica« na Ježici je uradno razpuščen, ker nima pogojev za pravi obstoj.

— Razpisani zdravniški službi. Okrožno urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje službo pogodbenega zdravnika za splošno prakso za zdravniški okoliš Metliko in službo pogodbenega zdravnika za splošno prakso za zdravniški okoliš Kamnik. Prošnje je treba vložiti do 26. t. m.

— Razid društva. »Bračno društvo« v Mengšu se je po sklepu občnega zbora prostovoljno razšlo.

— Za četrto porotno zasedanje v tekočem letu je imenovan pri okrožnem sodišču v Celju namesto sodnika okrožnega sodišča dr. Friderika Bračiča za namestnika predsednika porotnega sodišča sodnik okrožnega sodišča dr. Leopold Vičar.

— Iz »Uradnega lista«. V številki 113. »Uradnega lista« z dne 9. tm. je objavljen zakon o izvrševanju kazni na prostosti ter navodila za izvrševanje predpisov št. 27. do 30. tega zakona, v št. 114. z dne 10. tm. pa zakon o plačah, stalnih mesečnih in ostalih dokladah in prejemkih, napredovanju in pokojninskih prejemkih učiteljev na srednjih strokovnih šolah v resoru ministristva za trgovino in industrijo.

— Likvidacija društva. »Društvo pisarniških oficijantov in oficijantkin, pomočnikov in pomočnic« slovensko v Ljubljani je na rednem občnem zboru 27. septembra likvidiralo ter prestopilo k »Udruženju znanstvenikov, znanstvenic in služiteljev finančnih in davčnih uprav za Slovenijo v Ljubljani«.

— Za mrtva proglašena. Okrožno sodišče v Mariboru je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtva Ivan Kos iz Gortine, ki je vodil v juniju 1923 splov po Dravi proti Mariboru in je baje utonil, ter posestnik v Zgornji Bistrici v Prekmurju Martin Cipot, ki se je izselil l. 1905 v Ameriko in že od novembra 1909 ni o njem nobenega glasu.

— Nalezljive bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti. Od 22. do 31. oktobra je bilo v ljubljanski oblasti 19 slučajev tifuznih bolezni, 3 grize, 96 škrlatinke, 303 ošpic, 48 davice, 9 šena in 1 dišijevka kašlja, v mariborski oblasti je bilo od 1. do 7. tm. 10 slučajev noric, 17 tifuznih bolezni, 12 šena, 142 škrlatinke, 7 ošpic, 76 davice, 3 krčevite odrevensosti ter po 1 malarije, dušilnega kašlja in vnetja prišesne slinavke.

— Preimenovanje občine in sela Kuzdobljanje. Občina in selo Kuzdobljanje v mursko-soboškem srezu v dravski banovini se imenuje odslej Kuzma.

— Ivanjokovci. Tukajšnja vinarska zadruža Jeruzalemcian priredi svoji vsakoletni vinski sejem in razstavo letos dne 10. decembra. Prepuščena so le vina iz oromoško ljutomerskih vinogradov.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ostane vreme neizpremenjeno. Deževnega vremena torej še ne bo konec. O tem priča tudi barometer, ki je padel tako nizko, kakor menda letos še nikoli. Tudi večeraj je bilo po vseh krajih naše države deževno. Največ dežja smo imeli v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 19, v Skoplju 16, v Splitu 15, v Ljubljani 11,2, v Zagrebu 11, v Mariboru 9 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 748,6 mm, temperatura je znašala 6,2.

Danes etimo poslednji
K NEBU POD OBLAKE
in Vas vabimo na
LJUBEZEN V AEROPLANU
Poslednji poleti ob 4, 1/7, 1/8, 9
KINO LJUBLJANSKI DVOR
T lefon šte. 2730

— Avanture Celjana v Bečkerek. V Bečkereku so se dni prišli Celjana Dragotina Vajdiča, ki je na prav originalen in pustolovski način prodajal aparate za inhaliranje. Vajdič je namreč zastopnik neke zagrebske trvdke. Ker mu kupčija ni posebno uspevala, se je poslužil nenavadnega trika. Poizvedoval je za tuberkuloznimi bolniki in skušal zvedeti, kateri zdravnik ga zdravi. Čim je to zvedel, je šel k bolniku in mu dejal, da ga pošilja njegov zdravnik, ki mu je naročil, naj se poslužijo aparata za inhaliranje, češ, da bo samo s pomočjo tega ozdravil. Na ta način mu je seveda mnogo bolnikov nasledlo. Za zavedo so pa zvedeli tudi bečkereški zdravniki, katerih imena je zlorabil in ga ovadil policiji. Vajdiča je poiskal detektiv, se mu izdal za trgovca in ga prosil, naj mu da dotični aparat, češ, da ga njegov zdravnik dr. Isaković ne zna zdraviti. Vadič je bil seveda takoj pripravljen, toda detektiv se je nenadoma legitimiral in ga aretirjal. Mož je moral v zapor.

— Nesreče in nesgođe. V torek smo poročali o pretepu v neki gostilni na Rudniku. Med pretepom je se skupilo več fantov. Enega so prepeljali v ponedeljek v bolnico, drugi, in sicer posestnikov sin France Taškari je pa moral včeraj v bolnico. Pri pretepu je bil poškodovan na glavi in po vsem životu. — V bolnico so prepeljali tudi Janeza Bartova iz Kremena nad St. Rupertom, na katerega je padel težak hlo in mu zlomil nogo. — Cecilija Zmek, 2letna posestnikova hčerkica iz Trboja pri Smledniku, je tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo. Dekletce so prepeljali v bolnico.

— Obsojen radi poskušnega bratoma. Pred sodiščem v Sremski Mitrovici se je te dni zagovarjal radi poskušnega bratoma 64letni posestnik Jovan Marković iz Sremskih Karlovec. Priletni mož-dovec je vzel k sebi pred dobrim letom svojega brata Todorja in njegovo ženo Lenko, kajti sam ni mogel več obdelovati obsežnega polja in gospodariti. Sprva sta se brata dobro razumela, nenadoma pa je med njima nastal prepri. Od tega dne dalje sta se sovražila kakor pes in mačka. Todor je dobro vedel, da mu brat streže po življenju in zato je bil previden. Vsake večer, predno je legel spat, je vzel pod blazino britev in samokres. Brata sta namreč spala skupaj v eni sobi, dočim je Todorjeva žena spala v drugi. Dne 15. oktobra je Todor od dela utrujen trdno zaspal. Strahovit udarec po glavi ga je zdramil iz sna. Skočil je pokonci in čeprav ves omamljen od silnega udarca, je bratu vzel sekirko, s katero ga je kresnil po glavi. Zakričal je in žena mu je prihitela na pomoč. Posrečilo se jima je brata ugnati. — Pri razpravi se je obtoženec zagovarjal s silobranom, sodišče pa mu ni verjelo. Obsojen je bil na 7 let težke ječe.

Jutri! ELITNI KINO MATICA! MELODIJA KRVI

Spov ljubezni žene in moža.

— Samomor. V Mitrovici se je te dni obesil 64letni zidarski mojster Josip Emlš. Starce je živel zadnje čase v veliki bedi. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da se je naveličal življenja. — Iz Save pri Siaku so te dni potegnili truplo starejše ženske, ki je deloma že razpadlo. Sprva niso mogli ugotoviti njene identitete, te dni pa je prispela v Sisek zasebnica Marija Miholič, ki je spoznala v utopljenki svojo mater Marijo Taborek, ki je 21. oktobra brez sledu izginila iz Zagreba. 70letna starica si je končala življenje radi neozdravljive bolezni.

— Sokolsko gledališče v Radovljici. Vprizori v nedeljo 17. t. m. ob 19. in pol priljubljeno malomeščansko šaloigro »Cigani«, ki se pomovi v nedeljo 24. t. m. popoldne. Kdor ljubi smeh in zabavo, naj izre ne zamudi.

— Strašna nesreča. V Bečkereku se je te dni pripetila strašna nesreča, posledica neprevidnosti. V ponedeljek zvečer je železniški čuvaj zaprl progo v Rističevi ulici, ker je v kritičnem času prihajal tovorni vlak s kolodvora. Dajak Jovan Roman pa ni hotel čakati, marveč je zlezel čez zapornico in hotel prekorajiti progo. V tem hipu je privozil vlak, ki je nesrečnega dočkal povozil. Vsega raznesenega so poteg-

nili izpod stroja. Vlak mu je odtrgal levo nogo in desno popolnoma zmečkal. Nesreč-nežu so morali v bolnici obe nogi amputirati.

Iz Ljubljane

—lj Ali še ne bo nič? Kakor znano, je po regulacijskem načrtu projektirano podaljšanje Gledališke ulice v dolžini dvorišča telovadnice human. gimnazije, do Kne-zove ulice. Za razširjavo sedanje ozke ulice na tem koncu se ima odkupiti odn.-razlastiti del A. Tomažičevega vrta. Ker je podaljšanje omenjene ulice iz prometna ozirov nujno potrebno, bi bilo dobro, da se projekt kmalu uresniči.

—lj Red in snaga na selmščih pri klavnici. Sejmišča za konje, svinje in govedo se po vsakoletnem sejmu ne čistijo in pometajo kakor bi bilo treba. Zaradi nesnage se razširja s teh prostorov čez noč in do drugega dne smrad, ki okuži ozračje in provzroča gnus sosedom in basantom. Torej: Tudi tu malo več skrbi za — higijeno!

—lj Zazidavanje vrzeli. V Ilirski ulici je zrasla od prvega nadstropja dvonadstropna Osenarjeva hiša. Z delom se na vso moč hiti, da bo čim prej v grobem dozidana in spravljen pod streho. Ostala dela se dovršijo prihodnje leto, tako da bo hiša vsaj v avgustu porabna. S to hišo bo zazidana vrzel med dvema dvonadstropnima hišama, kar bo omenjeno ulico znatno povzdignilo. Zidarska dela izvršuje Rudolf Saksida. Na sv. Petra nasipu je Demšarjeva dvonadstropna hiša sezidana do prvega nadstropja. Tudi s to stavbo bo zazidana ondtna vrzel.

—lj Z mestnih ulic. Te dni so popravljali cestišče v Slomškovi ulici med Resljevo cesto in Miklošičevo cesto. Ulica je bila ob času popravil za vozovni promet zaprta. V Dvoršakovi ulici je v delu kanalizacija do Dunajske ceste.

—lj Obnova hiš. Na Krakovskem nasipu se obnavlja Navinškova hiša (štev. 10). V Rožni dolini je dobila novo lično zunanost enonadstropna hiša (štev. 11), ki je last g. Josipine Jarc.

—lj Cestni valjar za prevažanje težkih tovorov. V torek popoldne so prevažali ob velikem številu radovednih gledalcev novo parno turbino za mestno elektrarno Turbina je težka 15 ton in ima gorilno energijo 3000 k. s. Prevažanje se je vršilo s cestnim valjarjem, pod turbino pa so sproti polagali valjarje, zakaj noben voz bi ne zdržal take teže. Razdalja od železniških skladšč do Slomškove ulice je znatna, a vendar je trajalo nekaj ur, da so prišli s tovorom na dvorišče elektrarne. K novi turbini, ki čaka tam, da je bodo montirali, spada za izboljšanje učinka tudi površinski kondenzator, v katerem se zgoščuje para, ki prihaja iz turbine. Za hlajenje vode, ki gre vroča iz tega kondenzatorja, je postavljen precej visok lesen stolp, v katerem bo tekla vroča voda in se tamkaj ohlajala. Pozneje dobi elektrarna še eno parno turbino s 3500 k. s. Tako bo kapaciteta ljubljanske mestne elektrarne znatno povečana.

—lj Kupujemo občinstvo. Po Ljubljani in okolici obiskuje privatne stranke neka dama z Dunaja, ki ponuja različno modno blago po neverjetno visokih cenah na prodaj. Opozarjamo kupujoče občinstvo, naj v izogib posledice ne naseda tem kupčijam in prosim, da se dotično damo, čim se pojavi, naznani bližnjemu stražniku. Gremij trgovcev.

—lj Primeri — vojni oškodovanci! Naši rojaki dobivajo zadnje čase pozive od nekega odbora vojnih oškodovancev, naj se zavežejo, da bodo plačali po prejemu vojne oškodovnine pol procenta nominalne vrednosti njemu, v svrhu poravnave njegovega truda in lastnih stroškov. Po možnosti naj bi se po poštni poiznici, pravi pot, nakazalo na račun stroškov že sedaj primeren znesek, ki odgovarja pol procenta napovedane škode. Kako in kaj je s to zadevo, bo pojasnil v soboto, dne 16. t. m. pri Levu, takoj po predavanju, predsednik gospodarskega in vojne - oškodovninega odbora društva »Soča«.

—lj Pevski odsek Društva trgovskih in industrijskih nameščencev v Ljubljani poziva tovaršne pevce, da se prijavijo. Društvo trgovskih in industrijskih nameščencev si je ustanovilo svoj pevski odsek in se obrača predvsem do svojih članov-pevcev, pa tudi do drugih, ki jih petje veseli, da se prijavijo. Priprave sprejema tajnik društva Vladimir Kravos, palača Delavske zbornice, vogalni vhod na Miklošičevi cesti, II. nadstropje. Telefon 20-77. Pevci, prijavite se! Odbor.

—lj Akreditirani zdravnik. Kr. belgijskega konzulata v Ljubljani G. dr. Ljudevit Zalar, zdravnik v Ljubljani. Sv. Petra cesta 2 je akreditiran za zdravnika kr. belgijskega konzulata v Ljubljani za področje Dravske banovine.

—lj Predavanje v društvu »Soča« se prično v soboto 16. t. m. v salonu pri »Levu« vsakokrat ob pol 9. zvečer. To soboto je na sporedu zanimivo predavanje o pan-evropskem gibanju.

—lj Poskušena samomor. Pred dvema dnevoma so prepeljali v ljubljansko bolnico damo iz boljšje ljubljanske obitelji, ki je v samomorilnem namenu pila strupeno tekočino. Virok poskušnega samomora je bil baje družinski prepri. Stanje samomorilke je povoljno.

—lj Pri revmatizmu v glavi, ledilih, plečih, živčnih bolečinah, v kolkih, ušesu (Henschens) se uporablja naravna »Franz Josefova voda«, z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefova voda« posebno v srednjih letih in starosti dobi izborna čistilno sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specijalnih trgovinah.

Milo ELIDA Favorit

Radioprogram

Radio-Ljubljana

Petek, 15. novembra.

12.30: Reprodukcijska glasba; 13: Casovna napoved, borza, reprodukcijska glasba; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert radio-orkestra; 18.30: O Morsejevih znakih, predava g. Povše; 19: Gospodinj-ska ura, gđc. Krekova; 19.30: Italijanska, poučuje dr. Leben; 20: Prenos iz Zagreba, Rusalka, opera; 22: Casovna napoved in poročila; napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 16. novembra.

12.30: Reprodukcijska glasba; 13: Casovna napoved, borza, reprodukcijska glasba; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert radio-orkestra; 18.30: Esperanto, poučuje g. Herkov; 19: Tedenski pregled domačih in tujih dogodkov; 19.30: Nemščina, poučuje prof. dr. Grafenauer; 20: Reprodukcijska glasba; 20.30: Prenos iz Zagreba: Večer arij Zlate Gjungevac; 21.30: Koncert radio-orkestra; 22: Casovna napoved in poročila; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Jutri! ELITNI KINO MATICA! MELODIJA KRVI

CHARLES FARRELL in MARY DUNCAN

„Zvonček“ v novi luči

Pred menoj leži 1. številka 31. letnika slov. mlad. lista »Zvonček«. Vsako leto, mesec za mesecem ga sprejemam, a tako z veseljem ga nisem še nikdar prebral, ko letos. Zakaj?

Poglejte samo popolnoma novo opremo, delo uglednega slikarja g. prof. F. Podrekarja, ki zelo ugaja, a še bolj nas presene-ti pestra vsebina, v kateri opazim nov — moderen duh. Prav je in vendar enkrat smo tudi mi pristopili k delu, pri katerem so že drugi narodi že davno!

Ne smem in ne morem odrekati dosedanjemu vodstvu lista, dela ki ga je vložilo za slov. mladino, res požrtvovalnosti in smisla za otroško dušo, saj je doba 30 let, ki jo je prehodil »Zvonček« prav lepa in za našo dečo bogata. A času moramo slediti in zato vidim v novem duhu, ki je zavel v listu — uspešen napredek in resničen plus v naši tako zapostavljeni slov. mladinski književnosti! Novemu uredništvu in upravi samo čestitam ter upam, da se odelj Slovencem ne bo treba več sramovati pred svetom — novega »Zvončka«. Naj bo ta mladinski list res prva in prava otroška univerza, ki bo lahko polnovredna tekmovalka z mlad. listi drugih bogatejših narodov.

Nedvomno bo slov. mladina nov list sprejela z veseljem ter navdušenjem, saj je sedaj resnično in edino njen. Zato želim listu veliko uspehov ter še več mladih naročnikov in naročnic!

Starši, ako hočete svoji deci veselih ur, kupite »Zvonček«!

List izhaja med šol. letom mesečno in stane celotno (10 mesecev) 30 Din. Lastni konzercij »Zvončka«, tiska Učiteljska tiskarna. Starši, vzgojitelji, segajte po njem!

Jutri! ELITNI KINO MATICA! MELODIJA KRVI

Najbolji film, katerega je kdaj gledalo oko in občutilo srce!

—lj Prijazna mož. — Lepo uslugo si mi napravil! Kuharica je odpovedala službo. — Zakaj pa? — Baje si jo grdo ozmerjal po telefonu. — Torej je bila pomota. Mislim sem, da govorim s teboj.

Iz Celja

—c Z ljudskega vseučilišča v Celju. V ponedeljek 11. t. m. je univ. prof. dr. Veber nadaljeval svoja predavanja pod naslovom »Veselje, ljubezen, molitev«. Dočim sta bili dosednji dve predavanji v tretjem predavanju k bistvu osebnosti same. V skoro 2urnem predavanju je podal analizo človeške duševnosti in to iz vidika nagonskega doživlja. Poslušalci so tudi tokrat napolnili dvorano in z največjim zanimanjem sledili zanimivemu predavanju. Prihodnji ponedeljek 18. t. m. se vrši iz tega cikla zaključno predavanje pod naslovom »Spoznanje — zmota«, v katerem bo orisal predavatelj bistvo človeške osebnosti z umstvene strani.

—c Bolniško zavarovanje privatnih nameščencev. Preteklo nedeljo se je vršil v celjskem Narodnem domu dobro obiskan sestanek tukajšnjega trgovstva in zasebnih nameščencev, na katerem se je razpravljalo o spremembi bolniškega reda in zavarovanja zasebnih nameščencev pri trgovskem bolniškem in podpornem društvu v Ljubljani, oziroma o eventualnem prestopu k zagrebskemu društvu »Merkur«. Do definitivnih sklepov po daljši burni debati ni prišlo, pač pa prevladuje splošno mnenje, da se bo vse tukajšnje zasebno nameščenstvo korporativno včlanilo pri ljubljanskem Trgovskem bolniškem in podpornem društvu, zlasti z ozirom na velike ugodnosti in koristi, ki jih nudijo nova pravila. Zastopnik zagrebskega društva »Merkur« g. Du-kid hoče zasebne nameščence pritegniti v zavarovanje k svojemu društvu in je v ta namen za danes zvečer sklical širši sestanek vseh zainteresiranih, da jim razloži velike ugodnosti in prednosti, ki jih svojim zavarovancem baje nudi zagrebsko društvo »Merkur«.

—c Dirjanje z avtomobili v Celju. Te dni je bilo na celjski policiji vloženih zopet več ovadb proti lastnikom avtomobilov in proti raznim šoferjem, ki drve s svojimi vozili po mestnih cestah in ulicah z divjo brzino od 40 do 60 km na uro. Menda res ne bo poprej miru, dokler ne pride do nepotrebnih smrtnih nesreč.

—c Dve najdbi. Prodajalka v Kirbischevi pekarni Terezija Vovkova je oddala na policiji zlat poročni prstan, katerega je našla na prodajalni mizi. Prstan je najbrž izgubila med nakupovanjem kako stranka. Na Glavnem trgu je bila najdena posebska in davčna knjižica na ime Cecilije Polakove iz Čreta pri Celju. Vsi najdeni predmeti se dobe na policiji.

Galgotzy in računi

Galgotzy je bil več let vojaški posestnik v Bosni in Hercegovini, kjer je bila njegova trma splošno znana. Ne-koč je prišel k njemu generalni intendant in zahteval je račune. Galgotzy ni dolgo pomišljal. Prejel sem pet milijonov cekinov in izdal sem pet milijonov cekinov, — je odgovoril in obrnil intendantu hrbet. Intendant ga je še enkrat vprašal, kaj je z računi, češ, da bi rad vedel podrobno, v kakšne namene je izdal pet milijonov cekinov. Galgotzy je pa ponovil svojo trditve in pripomnil, da je osel, kdor mu ne verjame.

Intendant je bil seveda užaljen in obrnil se je na cesarja Franca Jožefa, ki je pa dobro poznal generalovo trmo in je intendantu potolažil, naj se nikar ne razburja. Druga verzija pravi, da sta delala Galgotzy in generalni intendant račune pismeno. Cesar Franc Jožef je baje dejal intendantu: Gospod generalni intendant, Galgotzy mi piše, da je osel, kdor mu ne verjame. Jaz mu verjamem, kaj pa vi?

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Augustus Muir

39

Črna maska

Roman

— Coienso se je hitro odpeljal. Crozier-Tate je slišal pogovor dveh njegovih pomočnikov. Požurilo se, da ne bo prepozno. Krenite po prvi stezici čez vrt tja, kjer je čakala mlada dama z avtomobilom. Tam pa že najdete pot.

— Mislite, da se je moral vrniti nazaj v pastirsko kočjo?

— Da, gospod, Crozier-Tate vas bo čakal pri prvem znamenju ob gorski cesti. Če ga pa ne bo tam, nadaljujte pot. Tako mi je naročil.

— Torej so nam ušli. — je dejal Hepburn. — Izgubili smo...

— Ne, gospod, ničesar nisimo izgubili. — je odgovoril Jim samozavestno. — Prekrižali smo jim račune. Coienso je nam morda ušel, toda če se požurimo, ga še zasacimo.

— Torej se moramo napotiti v Glasgow?

— Da. »Strathallan« pristane zgodaj zjutraj. Crozier-Tate mi je naročil, naj vam to sporočim. Zdaj se pa kar požurite, gospod.

— Kaj vi ne počnete z menoj, Jim?

— Lahko se zanesete, da pojdem, gospod. Dohitim vas na koncu ceste pri črnem nasipu. Sofer mi je obljubil pomoč. Požurite se, kajti bojim se, da bo vam predla slaba, če se Coiensovi padeš vrnejo.

Hepburn je segel Jimu v roko in odšel.

— Zaklenem vrata in se vrnem v kuhinjo. — je zašepetal Jim.

Ključ je zarožljil v ključavnici in Hepburn se je plazil nazaj po temnem hodniku. Poznal je približno razdaljo do sobe, skozi katero je bil prišel in koder lahko zopet odide.

Prispel je do odprtih vrat prej, nego je pričakoval. Okno na drugem koncu sobe je tvorilo mračen okvir v temi. Zdaj se je težil na svojo nepreviđenost. Ko je vstopil, ni zagrmel okna. Jim ni bil nikoli tako nepreviđen.

Previdno je stopal po sobi in otipal mizico, ki bi jo bil skoro prevrnil. Kar se je zgodilo.

Na hodniku so se začeli koraki. Hepburn je zadržal sapo. Morda so se čuli koraki s hodnika nad njim. Toda v tem primeru bi bilo to čudno — kvečjemu bi lahko tam stikali defektivi. Kmalu je spoznal, da hodi nad njim Jim Rexworthy. Deček je šel za njim, da bi mu sporočil še kako podrobnost, na katero je bil pozabil. Hepburn se je že vračal, toda v zadnjem hipu je začel dvomiti.

Koraki so bili za Jima pretežki. In naenkrat so utihnili, kakor bi neznanec vedel, da se Hepburn vrača. Če ni Jim, kdo za vrata bi mogel biti?

— Ste vi, Jim? — je zašepetal Hepburn.

Odgovora ni bilo. Če ni bil ne Jim, ne Sandy, bo tem bolje, čim prej izide iz sobe. Obrnil se je in hitel proti oknu.

Ko je prispel do okna, je ostregel. Pred oknom je stal mož visoke postave. Pot na vrt je bila zaprta.

Hepburn se je naglo obrnil, kajti vse je bilo odvisno od urnosti. Stisnil je pesti in hotel planiti na neznanca. Če bi mu bila sreča mila, bi se utegnil rešiti.

Toda še predno je prestopil, je nekaj zarožljalo in v naslednjem hipu je bila soba razsvetljena. Na pragu je stal mož, katerega je na prvi pogled spoznal. Hepburn je imel pred seboj krepko postavlo zloglasnega Colensa.

Zopet črna maska

Nekaj časa je bilo vse tiho. Odvetnik se je pomembno smehljaj. Ko je pogledal Hepburna in mu zadovoljno pokimal z glavo, mu je odsevala radost iz srepih oči.

Hepburn mu je vrnil pogled, kakor je pač znal. Čim je zažarela luč, se mu je zdelo, da se je prebudil v tuji sobi. Mož na pragu se mu je zdel staroška prikazen z vzhoda.

Colenso je potegnil iz žepa zlato dozo, vzel je cigareto iz nje in si jo prižgal.

— Če se ne motim, imam pred seboj gospoda Hepburna. Prav za prav bi vam moral čestitati.

Puhnil je oblak dima pod strop in zmajal z glavo.

— Ne spominjam se človeka, ki bi mi bil napravil toliko škode, kakor vi, pa bi kljub temu še živel. Kakor vidite, gospod Hepburn, načenjam ribo pri glavi. Po vsem tem, kar se je zgodilo, ne moreva slepomišiti. Zelo nevarni ste, gospod.

— Hvala. — je dejal Hepburn zaničljivo.

Čutil je zopet tla pod nogami. Razmišljal je, da-li so mu sledili, ko se je vračal od Rosamunde čez travnik, ali pa ga je kdo izsledil že v gradu. Kaj, če ga je izdal neznanec okno?

— Predno se vrnem k svoji domačinki, bi rad uredil dve zadevi. — je nadaljeval Colenso flegmatično.

Izraz »domačinka« je Hepburna presenetil. Sele zdaj je opazil, da je odvetnik v fraku. Bil je torej gost v gradu. Colenso se je prijazno nasmehnil.

— Oprostite, gospod Hepburn. To bi vam bil moral pojasniti. Saj menda nimam kaj skrivati pred vami. Ali se vam ne zdi, da bi ravnal neupametno, če bi ne izrazil starega prijateljstva z Legerwoodovim pravnim zastopnikom? Vi bi najbrž mislili, da se ne spodobi povabiti me na domačo zabavo. Toda to bi bilo nepremišljeno, zelo nepremišljeno. Zagotavljam vas, da je bilo to pravo moistroško delo.

Ta čas, ko je odvetnik govoril, so bile Hepburnove oči zaposlene. Ugotoval je, da ga Colenso na kraju, kjer je stal, ne more videti. Opazil je tudi, da so nekaj korakov od njega na desni strani še ena vrata. Če bi slučajno ne bila zaklenjena, bi mu spreten skok vrnil svobodo. Nedvomno je tudi Colenso vedel za ta izhod. Toda njegov pogled je bil tako samozavesten, kakor da bi bil prepričan, da drži vse karte v rokah.

Hepburn ga je nepremično gledal, da prikeni svoje misli.

— Urediti hočem dve zadevi. — je ponovil Colenso.

Hepburn ni hotel poslušati, kakšni sta ti zadevi. Colenso je zrl zamišljeno na pepel svoje cigarete. To je bila zadnja slika, ki se je vtisnila Hepburnu v spomin, kajti v naslednjem hipu je planil k vratom in pritisnil na kljuko.

Vrata so bila zaklenjena. Hepburn se je počasi obrnil. Spoznal je, da ni izhoda iz kočljivega položaja. Nevarnost se ni mogel izogniti. Treba ji je bilo pogledati v obraz z onim brutalnim pogumom, ki je edino orožje proti brutalni sili.

Colenso je še vedno zamišljeno zrl na pepel cigarete, stal je nepremično, samo njegov smehljaj ni bil več priazen.

— Škoda. — je dejal. — toda na to smo že mislili. Morda bi pa lahko uredili ti dve zadevi tudi kje drugje.

Zarežal se je in pokazal zobe, med njimi dva izredno dolga. Hepburnu se je zdelo, da vidi zobe divje zveri. Colenso se je obrnil in spregovoril z nekom, ki je stal za njim na temnem hodniku. In v naslednjem hipu se je zgodilo čudo.

Hepburn je začutil na svoji rami roko. Stal je kakor vkopan. Vedel je, da bi najmanjša kretnja opozorila Colensa. Skrivaj se je ozrl na vrata in glej — bila so samo priprta. Nekdo jih je moral odpreti naglo in tiho v hipu, ko se je Colenso obrnil.

Roka se je znova iztegnila. Zdaj ni bilo več rahlo svarilo. Prsti so krepko prišli Hepburna za ramo in ga potegnili na vso moč nazaj.

Smuknil je skozi vrata, ki so se takoj zaprli za njim, in slišal je zarožljati ključ v ključavnici. V temi je instinktivno iztegnil roko.

— Jim...

— Za menoj. — je dejal glas, ki pa ni bil Jimov.

Nekdo ga je vlekel za seboj po temnem hodniku, in ko sta prispela na konec, je slišal, kako previdno odpira okna. Ni imel časa spregovoriti, kajti v naslednjem hipu je neznanec skočil na dvorišče. V motni svetlobi, ki se je širila skozi okno na nasprotni strani, je pa Hepburn vendarle videl neznanca, predno se je obrnil. Klobuk je imel potisnjen globoko na čelo in spodnji del obraza je imel zakrit s črnim robcem. Hepburnov spremljevalec je bila torej črna maska.

Hepburn je skočil na vrt. Vse je bilo tiho. Iz daltave so se razlegali zvoki orkestra, tako da je bila tišina človek Hepburna še mučnejša. Kakor v Rexworthyjevem hotelu, tako je črna maska tudi tu naglo in brez sledu izginita.

»Mlada dama je izginita«

Ves iz sebe je planil Hepburn naprej. Sam ni vedel, kam hiti. Sicer ga pa tudi zanimalo ni, glavno je bilo, da zbeži daleč od kraja, kjer je bil pustil Colensa. Zavil je za vogal in zagledal več razsvetljenih oken. Tu se je tudi godila razločnejša slika. Tih ob grmovju je hitel po travniku naprej.

Pod košatim drevjem se je ustavil, da bi se orijentiral. Bil je ves zmešan. Neznanec, o katerem nikakor ni mislil, da ga bo še kdaj srečal, je bil mož prijetnega glasu, krepke visoke postave in srepih oči. Hepburn je videl samo njegovo postavo in oči.

Film se približuje gledališču

Zanimiv članek angleškega filmskega režiserja Hitchcocka o razvoju filmske umetnosti v prihodnjem letu

Angleški filmski režiser Alfred Hitchcock je napisal zanimiv članek, v katerem razpravlja o zvočnih filmih, o bodočem barvnem filmu in o razvoju filmske umetnosti v prihodnjem letu.

Zvočni filmi, kakršne poznamo doslej, piše Hitchcock, — se dele v dve vrsti, v zvočne filme kot take in v filme s spremljevanjem godbe. Razlika je v tem, da je lahko prvi brez godbe, do čim drugi ne more biti. Kmalu se bo občinstvo navadilo deliti zvočne filme v ti dve kategoriji in zvočni film postane bolj popularen, nego je navadni. Mimo lahko rečem, da bo razmerje med zvočnim in navadnim filmom kmalu 3 : 1. Posetniki kinematografov zahtevajo od filma več, nego dva ali tri prizore. Platno mera občinstvu približati in nazorno pokazati svet. Občinstvu zdaj ne ugaja več to, kar ni naravno ali kar spominja na les in platno, iz katerega so bile dekoracije narejene.

Filmska umetnost se vedno bolj približuje realizmu. Doba napisov se bliža koncu. Namesto pisanih pojasnil imamo živ jezik in spreten filmski režiser pazi, da ni v filmu preveč napisov. Najboljši je film, ki ima čim manj napisov in pri katerem igralci v polni meri nadomestne napise. Več let je trajal v filmski umetnosti tehnični presledek. Šele lani in letos je nastala nova panoga filmske umetnosti. Zdaj imamo živ jezik, barvo in globino odnosno perspektivo. Prihodnje leto nam prinese kombinacijo vseh treh filmov.

Sedva pa vsi zvočni in barvni filmi niso dobri. Kmalu dobimo kinematografe s stenami v širini gledališkega odra, kjer pride do veljave tudi velika globina. Tudi to bo važna izprememba v filmski umetnosti. Razlika med filmom brez perspektive in filmom z lepno perspektivo bo taka, da bo dajalo občinstvo povsod prednost drugemu. Prihodnje leto bomo že videli filme, pri katerih bo projekcijska stena podobna velikemu gledališkemu odru. Slike bodo v naravnih barvah in igralci bodo govorili. To bo velik uspeh moderne mehanike.

Je pa polje, na katerem film ne more posebno napredovati. To je duh filma, finesa obravnavane snovi in delikatnost humorja ali satire. Filmski komad mora biti vedno elementaren in napraviti mora univerzalen vtis. Film bo še dolgo obravnaval stare probleme ljubezni in sovraštva. Vsa težava je v tem, da je filmska produkcija trgovina, v katero je treba investirati mnogo denarja. Filmski magnati hočejo, da se jim investirani kapitali dobro obrestuje in amortizira in zato se ne morejo odločiti za nove produkcije, dokler ne vedo, da jim bodo polnile blagajne.

Kadar se pripravlja kako veliko literarno delo za film, ga je treba tako po-

enostaviti, da ga razume tudi vsak otrok. Enako je z zvočnimi filmi. Kamera kaže govorečega človeka, potem se pa obrne na poslušalca, da se lahko ugotovi učinek. Na gledališkem odru je mogoče slediti obema igralcema istočasno in užitek je v veliki meri odvisen od gledalčevih individualnih lastnosti. Z drugimi besedami povedano — gledališka in filmska tehnika bosta vedno svet zase, čeprav nastaja za film nova tehnika. Poklic filmskega režiserja je vedno težji. Zdaj se mora razumeti na svetlobo, barve in zvoke ter na reprodukcijo vsakega teh čimteljev posebej.

Defraudant Aron se je zastrupil

Berlinski advokat in notar dr. Siegfried Aron, ki je pomeveril nad 2 milijona mark in pobegnil začetkom oktobra iz Nemčije, se je v ponedeljek ponoči zastrupil z veronalom. Z njim je šla prostovoljno v smrt tudi njegova žena.

Aron je prispel v četrtnek v Carigrad in našel v hotelu »Tokatlijan« dve sobi. Napisal je več pisem in eno je priložil v turek zjutraj na nemško poslaništvo v Carigradu. V tem pismu Aron sporoča, da je sklenil izvršiti samomor. Poslaništvo je takoj obvestilo policijo, ki je vdrila v sobo in našla zakonca mrtva. Ležala sta objeta na eni postelji, na nočni mizici je pa ležal nov revolver, katerega je Aron očitno kupil za primer, če bi veronal odpovedal. Zakonca sta imela kovčge pripravljene, a ključke sta priložila pismu na poslaništvo. Aron si je dal na policijski vidrati potni list za povratek v Nemčijo, toda policija ni slutila, da je izdana za njim tirilica. Koliko je Aron pomeveril, še ni točno znano. V Carigradu iščejo sedaj tudi berlinskega notarja Holma, katerega žena je v sorodu z Aronovo in ki so ga videli v Aronovi družbi.

NOGAVICE Z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejši

Logično.

Profesor na živinozdravniški šoli: Kaj se zgodi, če daste konju takoj po težkem delu ovsa? Študent: Poje ga.

Žrebanje v državni razredni loteriji

Dne 11. novembra so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 2000.— 20.084, 20.097, 66.637, 75.799.

Din 500.—	5.737,	5.754,	7.542,	7.551,	7.593,	7.624,	7.664,	14.114,
17.909,	17.986,	20.048,	20.120,	20.172,	30.961,	30.965,	34.662,	34.702,
34.751,	34.762,	34.778,	34.788,	40.518,	53.438,	53.442,	55.818,	55.880,
58.205,	58.316,	58.319,	58.338,	58.392,	66.613,	66.621,	66.755,	75.759,
84.614,	84.634,	84.667,	84.681,	91.701,	91.738,	91.797,	99.751,	99.763,
99.797,	99.821,	99.830,	103.101,	103.180,	109.709,	109.731,	109.746,	109.771,
109.855,	109.898,	115.679,	115.683,	120.101,	120.103,	120.137,	120.188,	120.245,
123.962,	123.969,							120.262,

Žrebanje se bo vršilo od 8. decembra vsak dan. — Onim, ki jim bodo srečke izžrebane za mali dobiček, bomo zamenjali srečke za neizžrebane, da jim omogočimo igranje na visoke dobitke. To pa brezobvezno in le toliko časa, dokler bo kaj neizžrebanih srečk na razpolago. Izžrebane srečke nam je treba takoj vpsolati.

Zadružna hranilnica r. z. z. o. z., Ljubljana, Sv Petra cesta št. 19.

Naša naklada!
se je radi pocenitve lista dvignila na

12.000

dnevno.

zato bo vsak videl vrednost naše insercije. Mali oglasi v »Slov. Narod« so največja, najbolj čitana, najcenejša in najuspešnejša posredovalnica za službe, prodaje, nakup, priporočila itd.

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Drva, premog, koks

pri tvrdki »KURIVO«, Dunaj: ka cesta 33. — Javna skladišča (Balkan). Telefon 3434.

20odstotne kronске bone

cupuje Pučka štedionica, založni zavod d. d., Osljek, Desetičina ul. 27.

Drva

Dokler traja zaloga, prodajam hrastove odpadke po 15 Din 100 kg iz skladišča in po 17 Din 100 kg natožna na vagon. J. Pogačnik. Skofja Loka, kolodvor. 2488

300 Din nagrade

plačam takoj onemu, ki mi javi točen naslov, kje je v službi pri košarju Stipe Topolović ali njegovim sinom, doma iz Travničke v Bosni. Sauer, Zagreb, Vlaška ulica, br. 72 c, III. 2485

Žagarji!

Na prodaj popolnoma kompletna opremljena žaga, to je lokomobila Wolf, 52-60, polnojavna, širina 65 cm, transmisija dolga 19 m, ciklular, odrezovalec (stucer), in ostali pribor, lahko se ga ogleda v pogonu. Bratje Manestar, Crkovec, 2486

Polepšanje polti v 24 urah

je dosegla (glasom zahvalnice) ga. dr. L. z. zdravniško priporočeno lepoto mažo »Eros«. Mnogo pismenja priporočil. Ako kaze vaš obraz ogrci, zajedalci, gube ali druge neprimernosti polti, jih takoj odstrani lepota maža »Eros«, sicer povrnemo denar. Lonček 14.— Din. 3 lončki 30.— Din.

Dr. Nikol. Kemény, Košice. Postf. 12/E 5 ČSR.

Železnato vino

lokarnarja dr. G. Piccolli-ja v Ljubljani krepča oslabele, malotrne, odrasle in otroke. 87-L

Preizkušni kroji

po meri sistem Poirer. — Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19. 2492

Strugarja za les

dobro izurjenega, mladega in neporočenega, iščemo. Skobelnik je na strojni pogon. Pomudbe na naslov: Franjo Flašar i Brat, Samobor pri Zagrebu. 2484

Ivan Pakiz,

Ljubljana, Pred Skofijo 15 nudi poročne prestance najcenejše.

Dvonedstropno hišo

želo, na vogalu, stanovanjskega zalozna proslo, 5 stanovanj in velika klet za skladišče ali vinsko trgovino, takoj prodam. Sobe so priprave za penzion, v to svrhu deloma že opremljene. Vpeljan je tudi topli in mrzli vodovod, za penzion zelo uspešno, kjer se ne obstoja tako podjetje. Natančnejše podatke daje K. Brejška, Celje Gorčičeva ulica 3. 2489

Več trgovskih lokalov

dam v najem s 15. julijem 1930 v novi dvonedstropni hiši ob Dunajski ceste, severno tik železniškega prelaza. Naslov v upravi »Sl. Nar.« 2493

Orehova jedrca

na drobno in na debelo nudi

Asim Arslanagić, Sara'evu

za engros pakovano v zabojih po 25 kg netto, en detail v poštnih zavitkih do 20 kg po ceni 32 za kg.

POŠILJATEV PO POVZETJU.

A. ROJNA

KROJAČ

za DAME

in GOSPODE

se je PRESELIL na Celovško cesto št. 34, vogal Frankopanske, ter se dose-danjim kakor bodočim naročnikom najtopleje priporoča.

Ocarinjenje

vseh avtozavah in izvoznih in izvoznih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik. LJUBLJANA, Masarykova cesta št. 9 (nasproti carinarnici). Revizija pravnega zaračunavanja carine po meji deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

1000 dinarjev Vam plačam, ako Vaše bradavice, kurja očesa,

trdo kožo, izrastke ne odstranite zanesljivo v času 3 dni z RIA-balzamo brez bolečin, brez nevarnosti, brez noža. — Zdravniška priporočila: Dr. Cyrakus B. Wien, piše: Sem zadovoljen z RIA-balzamo mi še 24 lončkov, ker jih bom porabljal pri svojih pacientih. Cena z garancijskim pismom Din 9.—, 3 lončki Din 18.—, 6 lončkov Din 32.—.

DR. NIC. KEMÉNY, Košice — Kaschau, — Poštni predal 12/R5 ČSR.